

Arūnštaitis

NR. 3

1989. M. GEGUŽĖS MĖN.

KAINA 20K.

LEIDŽIA LPS UTENOS RAJONO TARYBA

KIEK KAINUOJA PARTIJA?

Kalbėdamas su kekiu partijos veikėju, neretai išlysti gili atodūnai: šitiek dirbame, viskas ant mūsų pečių, o atlyginimai elgtiški. Tikrai, mūsų vyriausią partiją jau nuo 1948-ųjų metų užgrūvo sunki našta: šitiek žmonių reikėjo ištempti (viską reikėjo padaryti slapta, skubiai, nedurto laiku ir be didelės triukšmo), reikėjo suorganizuoti masines tarpusavio pjautytes (vadintąs "klasinių kovų"), reikėjo suvaryti į kelionius, dabar dvarais vadina mus... Ir viską reikėjo padaryti mažomis įėjimais, be priekaištų, visur viršijant planus...

Ir dirba partija vardan šviesaus komunistinio rytojaus nesavanaudiškai, nes partijos planai-lyaudies planai. Ir visi dirbam, įkvėpti partijos, tokiu tempu, kad jau amžinatalsio geroje care Nikitos laikais būvome ant komunizmo sienkošio... Dirbam, dirbam ir, pre, užsėnges plyši pažvelgę, pamatome, kad kai kur žmonės per dieną uždirba tiek, kiek mes per mėnesį... Ogi, rečes, vadovavo partija, kuri neturi kitų tikslų-tik siekti liaudies gerovės.

Sako, kad darbas priklauso nuo atlyginimo. Galgi partija yra ta Pelėnė, kuriai auilui pinigų stings...

IKP Utėnos rajone komitete darbuojasi maždaug 25 įvairaus rango darbuotojai. Tai rajone komunistų partijos avangardas. Per 1968 metus žitas avangardas išleido 186.455 rublius ir 19 kepių. Atlyginimas išmokėta 139.591 rb., ryšiams (gal daugiausia telefoniniam pokalbiams) 21.557 rb., naftos produktams - 3500 rb., visuomeniniam maitinimui (=vaisėms) - 747 rb., būtiniems paslaugoms 207 rb., Prarasta šiek tiek pinigų dar knygnui, universaliai parduotuvei ir kt. Kiek kainavo trijų aukštų partijos komitete pastatas su baldais ir kita įranga, - nesužinojau, bet keki milijoną tai kainavo.

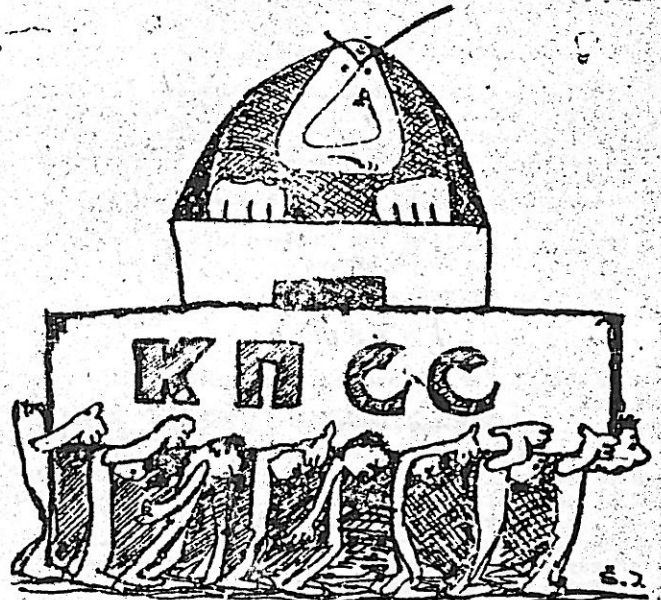
Kainuoja butai (partijos komitete darbuotojai iš namo kuklans atlyginimo kooperatinių butų nesistato, o butų eilėse ilgai nestovi), kainuoja gydymas (kai kas gaudojasi ir spec. ligoninėmis), peilsis namai, kūrėtai...

Kadaise, oake, komunistai pirmieji eidave į ataką, dabar pirmaieji pre užpakalines universalinės duris... Negi vadovaujantis darbuotojau vaikščios kaip ubagai!

Sudėjus žinomas ir tik nujaušiuamas išlaidas, IKP Utėnos rajone komitetas suvalge ir suvirškina apie 300 tūkstančių rubliukų. Betgi komitetas-tik pusė išlaidų, nes rajone yra 21 kelūkis ir tarybinis ūkis, kur liaudies labai pasiaukėjimai dirba tiek pat etatinių partinių organizacijų sekreterių. Tekių sekreterių yra visose stambesnėse įmonėse, o kur oficialiai apmokamų nėra-jie apiforminti elektrikai, meistrai, technologai ar kitais specialistais, kad gautų padarų atlyginimų. O partijos sekreteriai vertinami labiau, kaip direktoriai ar kiti vadovai. Partinės organizacijos sekretorius net te...

fonų knygdėne rajonas visur žmūju numeriu. Pri-dėkime šitiek veikėjams dar 30 tūkstančių ir p, matysime, kad rajone partijos aparate išlaikymui reikia kekių 600 tūkstančių.

Ir kur imami tie tūkstančiai? Firmas ūaltinis-nario mokesčiai. Rajone yra apie 4,5 tūkstančiai komunistų, neamda jų-pomūninkų. Jeigu vidutiniškai iš partijos nario kas mėnesį būtų surenkama po 3-3,5 rublio, tai per metus rajone komitetas neu-rinkytų nė 200 tūkstančių rublių. Tokiu būdu rajone partijos aparate išlaikymui reiktų iš kintote kasmet pridėti po 400 tūkstančių rublių. Keturi šimtai tūkstančių rublių Utėnai-jau pinigais! kiek darbuotojų dejuoja, kad algos mažesės ar ne ge-riau būtų tuos pinigėlius paskirti pensininkams, kurie, praradę sveikatą, negauna nė 50 rublių. Kadangi šiais laikais liaudies planai-partijos planai, gal avangardinė partija susiprasti...

Tai rajone reikalai. Bet panaši padėtis, matyt, ir respublikoje.

G. Juršėnas per vieną spaules konferenciją užklaustas, ar nereiktų nario mokesčių palikti pirminėms organizacijoms, pasakė: IK partijos inasų prilygsta 0,5 milijone rublių. Taigi, visos partijos narių metinės įmokos sudarytų beveik 17 milijonų.

Kadangi nario mokesčiai tenkina tik trečdalią partinių organų poreikių (17x3), be to, prie KP CK irgi didžiulis aparatas, aukštieji partiniai mokykla, institutas ir kitos instancijos, tai partijos funkcioavimui reikia ne mažiau kaip 60 milijonų rublių. Ar tai maža Lietuvos mastu? Kiek milijonų pareikaluoja partijos aparatas Sąjungos mastu? Ar galėtų partijos aparatas tenkinti lėšomis, suvinktenis iš nario mokesčio? Kiek liaudies planai-partijos planai.

Stasėnėlis

Kaltinamoji išvada

(Tardomojo byloje Nr.279)

Kurieje kaltinamas: **BABELIS Motiejus, Jono s.,** numatytu nusikaltimu, pagal BK 58-10 str. 1 d.

Utenos rajone VSM skyr. 1951 m. vasaris mėn. 8 d. už antitarybinę agitaciją buvo areštuotas **BABELIS Motiejus, s. Jono.**

pagal tarėjų nustatyta:

Babelis Motiejus, s. Jono, nuo 1948m. gyventojų tarpe vedė antitarybinę agitaciją, skleidė pramanytus šmeižtus apie Partijos ir vyriausybės vadovus. Vedė agitaciją prieš kelkųjų organizaciją.

Pagal pareiktą kaltinimą Babelis save kaltu nepripažino, tačiau jis nusikaltimas įrodėmas liudytojų parodymais: Trofinev, Verike, Kavaliauskas, Verike I., Brilingis, Kaminskas, kurie pareidė, kad kaltinamasis BABELIS įvairiu laiku nuo 1948m. vedė antitarybinę agitaciją, šmeižė partijos ir vyriausybės vadovus.

Būdamas antitarybiniai nusitęsęs, nedalyvavo

riškiniuose, kurie įvykė 1950 m..

Liudytojai: Trofinev, Brilingas, Markevičius savo parodymams patvirtina akistatoje su kaltinamoju Babeliu.

Dėl virš išdėstyto kaltinamojo:

BABELIS Motiejus, S. Jono, gim. 1902m. Avižienių km., Utenos raj., Vilniaus srit. Lietuvos, kilęs iš valstiečių-vidutinių, mažai raštingas, vedęs, n/p, ilirbe koldkyje

taisiai

gyventojų tarpe vedė antitarybinę agitaciją, reikšė pramanytus šmeižtus apie partijos ir vyriausybės vadovus. Vedė agitaciją prieš kelkikus. t.y. padarė nusikaltimą numatytą pagal BK 58-10 str. 1d.

Kaltinamoji išvada nustatyta 2 liepos 1951m.

Sąrašas asmenų, šaukiamų į teismą pesėdai: KALTIMAMASIS: Babelis Motiejus, Jono-laik, Vilniaus kalėjime Nr.1. Liudytojai: 1) Trofinev I.A. 2) Verikas M.A. 3) Kavaliauskas N.A. 4) Verikas J.A. 5) Kaminskas L.S. Markevičius A.A., Brilingas P.P. ir Babelis J.M.

Vilniaus Srities VSM Tardomojo Skyr. Tardytojas /Petuškov/

Vertimas tikras: vertėja.....

N U S P R E N D I S

Nuorašas

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Vardu

1951m. liepos mėn. 26d.

VILNIAUS SRITIES TEISMA

Daužiamųjų bylų Teisminė Kolegija iš pirmininkaujančio Skalagiris

lisau, tarėjų Chlebovskis ir Augulis

Dalyvaujant prokurorui Jasinskiui

ir advokatui Zaleckui

sekreteriaujant Jonaitytei

Uždarame telaniniame pesėkyje, Vilniuje, žiūrėjo

baudž. bylą, kurieje,

BABELIS MOTIEJUS, Jono, gim. 1902m. Avižienių km., Utenos raj. Vilniaus srit. Lietuvos TSR, iš vidutinių valstiečių, Lietuvos nepartinis, vedęs, anet je, neteisėtas, kelkietis, gyvenęs gimime vietoje, mažaraštis, kaltinamas pagal RTFSR BK 58-10 str. 1d.

Kolegijoje apklausti liudytojus, iškliausiai paaiškinti bei šalių ginčų, nustatė:

BABELIS kaltinamas tuo, kad nuo 1948m. tarp gyventojų pravedinėjo antitarybinę agitaciją, pasakojo šmeižtus apie komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės vadovus, agitavo prieš kelkųjų organizavimą. Teis. Babelis save kaltu nepripažino ir paaiškino, kad jis antitarybinės agitacijos bei šmeižtų apie vadovus, o taip pat ir agitacijos prieš kelkųjų atstovybą nevedęs, tik su liudytojais kalbėjęs religiniais klausimais. Teis. Babelis paaiškino panašiai liudytojų parodymais, kadangi liudytojai Trofinevas, Verikas, Mykelas, Kavaliauskas, Verikas Jozas, Brilingas ir daliniai Babelis Jozas pareidė, kad teisiamasis Babelis vedė antitarybinę agitaciją, skleidė bei šmeižė pramanytus apie komunistų partijos ir Tarybinės Vyriausybės vadovus, agitavo prieš kelkikus, išreikšdamas nepasitenkinimą jais, bei nurodydamas tai liudytojams.

Todėl jam pareiktas kaltinimas teisminio tardymo metu pasivertimo pilnai, nusikaltimo sudėtis bei keitrevoliucinė tyčia Babelio veiksmose yra. Todėl teisiamasis baustinas.

Dėl to, rodomasi virš išdėstytu bei vadovaudamasi RTFSR BPK 319, 20 str., Vilniaus srities Teismo baudž. bylų teisminė Kolegija

n u s p r e n d e:

BABELIS Motiejus, Jono, gim. 1902m. pripažinti kaltu pagal RTFSR BK 58-10 str. 1d, ir nubausti 10 /šešimėsiu/ metų laisvės atėmimo, atimant teises numatytas RTFSR BK 21 str. p "a" 5/penktos/ netams. Bausmės prašiją skaityti BABELIUI nuo 1951 metų vasaris mėn. 17d. Karėdamąjį priemonę palikti tą pačią-areštą Vilniaus kalėjime Nr.1.

Išleškoti iš Babelio Motiejaus, s. Jono, 200 /du šimtus/ rb. Vilniaus 2-ros Juridinės Konsultacijos naudai/adv. Zaleckui/ už gynybą. Šis nusprendis galima skųsti per 72 valandas nuo nusprendžio nuteistajam i teikime laike per Vilniaus Srities Teismą Lietuvos TSR Aukščiausiam Teismui.

Pirmininkaujantis/pas./ Skalagiris, lisau, tarėjai/pas./ Chlebovskis ir Augulis

Nuorašas tikras:

Teismo narys /Skalagiris/

Ką darai, enkavediste!

Buve sekmedicnis, 1945 metų liepos pirmoji diena. Karas su vokiečiais jau buvo baigtas, bet vyrai, išvengę fronte, buvo nerada-vieni slapstosi apie namus, tikėdamiesi amnestijos, kiti gal kokią sąvaitę buriavosi Pušies kalne. Nė vienas čia ir nakvodavo, užsimetę kokius kalinius ar rušius.

Pranas Daubaras ir Jonas Lumpickas, Utenos rajone, Šlepečių kaime vyrai, sekmedicnis papietę užėjo pas seniūnė pavaduotoją (igalietinį) Medinį kertiems palešti. Nė vieno iš jų šaukiamas į kariuomenę nelietė, visi turėjo savo šienas ir save rūpesčius.

Pranas Daubaras buvo 43 metų vyras, nesveikas, su kuprelė. Žemės turėjo nedaug, tai su žmona Verenika ir išdirbė. Septyniolikmetė Ona buvo invalidė ir ūkyje ne kas galėjo padėti.

Jonas Lumpickas, 41 metų vyras, buvo tikras kaimo proletaras. Žemės keliasdešimt arų gavo tik vedęs Ženą Juodvalkytę. Tai buvo jos pasoga. Jų gryčolė ir tvartelis buvo po vienu stegu. Duoną abu pelnydavosi, tamiuasi už kininkams. Tik 1940 metais valdžia atrėžė iš Antano Daubaro dkie koletą hektarų ir davė Lumpickams. Bet tie hektarai Lumpickų gyvenime nei pagerino, nei pablogino. Augino vaikelių, laukų antre, ir te laukė vargas.

X X X

Saulė jau krypo į vakarus, gal buvo kokias penkta valanda, kai šiaurinėje kaimo pusėje sumoškėjo šūviai, sukalošė kulkosvaizdžiai, suterškė autotai... Po kokios valandos šaudymas aprimo, tik kai kur dar aidėjo pavieniū šūviai ir automatų papliūpos.

Hetrukus į Šlepečių kaimo nadybus įnoblė baudi. Jozas Žuklis sėdyba buvo arčiausiai sušaudymė vietos. Trava buvo pilna vaikų, Aldona ir Idengina Lekavičiūtės (kito tėvo) buvo jau paaugusies, o J. Žuklis Algdukas, Danutė, Vorutė, Levukas - dar vaikai.

Priekė prie tėvo, enkavedistai pradėjo jį mušti, reikalodami parodyti, kuo pasislėpė "bonlitai". Sumusę, sudaužę Jozas Žuklį imtė į klojiną ir, užsėrė dušis, padegė. Kad kitą dieną žmonės atėjo į galaravičę, iš žmoguškių tik kaulai ir viduriai. Žuklis galva buvo išspraudusi tarp klojinė pamatų akmenų. Matyt, žmogus nerėje išlįsti, bet nebeturėjo jėgų.

Pranas Daubaras kieno baudi, suke, penatė nuoneutus kalinius. Tai buvo "Iredynas", kad so- dyteje dieptosi "banditai". Tėvo namie nebuvo (pas J. Medinį buvo išėjęs), tai Verenika Daubarienė su dukra išvarė į kiamą ir abi paklupė.

Klejinė kuve likę šiaudų. Enkavedistai įtarė, kad gali būti pasislėpusių "banditų"... Suliepsnoje ir Daubarų klejinas.

Suklupdyta kieme švie į pakaušį laukė ir Vanagų šeima - tėvas Jonas, motina Karolina ir sūnūs Jonas ir Petras...

X X X

Kai prasidėjo šaudymas, Jono Medinio kaimynas nebe kortos rūkėje. Norėjo mane eit, bet sugaus kelyje-ir aiškinkis, kur buvai, kur eini. Dar ir puvejinga - nežinau, iš kur kulkacaktels. O ir šeimaininkas ramiai: "Surit dokumentus, o aš gi įgalietinis. Pasiškinsiu, kad reiks..."

Kareiviai J. Medinio trošau iške iduko. Rade tris vyrus, apstumdę išvarė į kiemą ir kuliūšėlius sugulė ant žemės. Panakė užkiai pajudėsi-kulka į pakaušį!

Sešiolikmetę Aldoną Medinytę ir atšiktikim užėjusią Šiežinį, kaimo Emiliją Kayvaitę stumdė po trobę, reikalaudami pareodyti bunkerį ir "banditus".

Nieko neradę, sumetė abi į virtuvėje buvusią bulvių duobę, prasindami čia pat sušaudysią, jei redys bunkeris.

Ki kareiviai išėjo, Aldona ir Emilija išlipo iš duobės. Kuškur židėje automaty serijos, bet vyrų kieme nebūre.

X X X

Adolė Medinienė su mažesėmis mergaitėmis-dvylikmetė Eivyrą ir ketverių metų Liene-per šaudymą buvo pas kaimyną Petrą Sedukį. Šaudymui primus, moteris su mergaitėmis skubėjo namo, nes nerimavo dėl namiškių, be to, nežinia kieme namai degė...

Grižtančias pasitike kaimynė Marcelė Ardišaukierė. Pasakoje girėdėjus klaikų vyrų riksmą, pagalbos šaukianus, bet kas gi galėjo padėti, kai visi drėbėje dėl savo gyvybės. O ten, prie namų nušovę vyrus...

Gal už kokie 100 metrų nuo trošos, tik pradėjusiam žaliuoti liū lauke, A. Medinienė pamatė trijų vyrų lavonus. Norėjo prieiti arčiau, bet pradėjo klykti mažai, ir vienes verkdamas parėjo namo.

Buve jau prietema, kai vėl pasirodė enkavedistai, kažkus užiūrė už kaklų, lavonus nutasė prie kelio. Atyžiavo dviem arkliams, pakinkytu karišku vežimui, sumetė lavonus į vežimą ir išvežė.

Žuvusiųjų žmones manė, kad išvežė į Daugailius. Pėdys miestelio kryžkelėj žmonėms pagąsdinti. Pėdi rytą Veronika Daubarienė ir Adolė Medinienė (Lumpickienė buvo nežinia ir neje) išskubėjo į Daugailius ir čia pat, Šlepečius, netoli Rapelo Leipaus klejinas, pamatė prie kelio išmestus vyrus...

Kuprelis Pranas Daubaras buvo taip sušaudytas, taip subjauretas, kad vos buvo galima atpažinti. Šalimais nuskeltu pakaušiu, ištaškytėmis smegenimis, išmušta akimi, sulaužyta dešine ranka gulėjo Jonas Medinis. Netoliese sumaitetas, kruvinas tiseje Jonas Lumpickas. Visi užmušti šautrų buožėmis, tik prisaigti automaty serijomis. Dėl viso ko, kad nebeatsigantų... Čia pat gulėjo ir dar kėturi, vakar enkavedistų nušauti miškiniai.

X X X

Daubarienė su Medinienė alpuliudamos pasiekė Daugailius. Norėjo savo vyrus palaikyti kaip žmones, save kapinės. Nemokėdamos rusiškai, kreipėsi pagalbos į vietinius skreivus, bet viršininikas nė į kalbas nepileidė.

Grižė moterys, sielvartavo supaustomis širdimis, o popietėj prie žuvusiųjų susirinko visas turgus: Degučių, Dancėkių, palivarkė rusės, atsivedusios vaikus, nuranginėje vyrus, avė batus, spardė, tyčiojosi, keikė...

Joni Medinini ir vienas miškiniai jau buvo apėjusios rūsauti kelnes. Medixis švarkas kuve kruvinas, tai nors sagas išpjausti...

Juvs šilta. Praėjė lietus. Lavonus apgulė mūšs. Žmonės dangstė vernašėėmis, saugėje nuo šunų. Tis trečią dieną atvažiavo koks karinis - kas ir liepė lavonus čia pat užkasti. Žmonės prašyt: kaip gi čia prie kelio laidosis, dar ligon kila?! Pagaliau nusileidė. Gerai, laidekit, kur norit!

Laurynas Pempė ir Juozas bei Laurynas Vana-gai ir nebliuotų lėta, sukaltė Pėzai Daubarui, Jonui Lumpickui ir Jonui Medinui karstus, atvynioje į paklodes ir miškinius Antaną Blaževičių, Edvardą Dūdėną, Joną Frieškaitį ir Antaną Kusa-kovičių. Užmuštus, vyrus pašarvaje Žešs Lumpic-kienės klejinė, o paskui visus apatynis palaide-je Šlepečių kaimo kapeliuose. Paskui nuėjo į žuklio sedybą ir atrodę palaideje J. Žuklio pa-laikus. Po keleto dienų (liepos 192.) rugiuose užtiko dar vieną auką - tą pačią liopos I dieną nušautą ir be pagalbos mirusį Povilą Leipų (g. 1906m).

Antą naktį po laidetuvių, per bulvių lioty, į Medinų trobę vėl įsipišė enkavedistai. Aldonai Medinytei liepė greičiau apsiragti ir eiti su jais. "Ir mane kaip tėtį netoli varys..." - te-pasakė, eidama pro dūtinis.

Trie dienas alpuliudama motina aplinkiniuose miesteliuose išėjoje dukters. Dinga kaip vaxdonyje. Tik trečią dieną iš žmonių išgirdo, kad enkavedistų štabas Paberžės kaime. Skubėjo tenai ir susitike po tardym, grįžtančias kaimynės Eugeniją Rusakovičiūtę dantų gydytoją Liudą Žerulienę ir savo dukterį Aldoną.

Mušta, gąsdinta, per naktį laikyta po atogo lašais, Aldona gavo pleuritą, ilgai sirgo ir jau-na mirė.

X X X

Juozas Juodvilkys iš Palakniškio kaime gal po kokie mėnesio pavieškelėje pjevė rugius ir rade Jone Medinio pikinginę su vių trijų užmuštųjų-Daubarų, Lumpicų ir Medinio-dokumentais. "Banditai" buvo sutvarkyti, popierinių nebėreikėjo, ir švytelėje juos enkavedistai į rugius.

B. Juodzevičius

J. Vanagas

IS KUR POETUI TIEK DRASOS!

Gegužės mėn. 4d. "Utenis" savo redakcikiame straipsnyje rašė "... drąsus, kai kieme ir prieš-tara sutiktus, straipsnius laiminė skaitytojai mokytoje P. Paneve rašytuosius-nėra paprasta išan-kyti tieca, utvirą žed, reikia ištvėmės ir drą-ses".

Pernai Respublikos radije literatūrinės laides metu išgirdome, kad mes, uteniškiai, turime di-džiai drąsų poetą, kuris apie savo sakė: "...kal-bėjau, kai kiti tylėjo, o dabar geriau patylėsiu-tegu kiti kalba". Tačiau taip pasigursinęs poetas (gal tikrai vietinės reikmės?) nė noriuočia tylėti. Bet tai ne naujienaragi maža pas mus te-kių, kurie vienąip kalba, o kitaip elgiai. Tuo labiau, kai jaučia atiprią ir pastovią "Centre" paramą.

Gal taip jau sutapo, kad "Utenis" tame pačiam numeryje be oitūto pagyrino dar pateikė ir je in-torviu apie skautus. Jame mūsų skautų vadovas dėsto mintis apie tai, kad "... skautų ir komjaunimo tikslai beveik sutampa". Leiskite paklausti: o kur like jų obalsis "Dievui ir Tėvynei"? Aboje tina, ar pat P. Panavas užsity su jais į paž-nyčią. Ir, manau, ne iš drąses. Tėn pat atkreipiu dėmesį ir frazė: "...kai nekolektivai sunėšė parčiš-kinus, tuomet informavau mokykles vadovybę". O pas-taroji taip pat gal Ką informavo ir atsiklaust

Tokios kalbos ir elgesys anaipol neliudija apie skautų organizatorius grupą, todėl reikėtų naivikiems moksleiviams ir jų tėvams gerai pagalvoti apie tuščią vadovo demagogiją ir dvivaidiškumą.

Pastarąją P. Panavę savybę gerai liudija ir nušakambėjusi Utienoje istorija su "tikinčiųjų" laišku, pagarsintu "Utenoje", įveliant į ją net kunigą. Jis pats gi laikė musulianai. O kiek "dėrasos" reikėjo, dalijant nuodėmių atleidimą visiems, visiems per Vasario 16-tos dienos mišnią prie J. Basanavičiaus paminklo. O kur dar entuziuzmas, parodytas Didįjį penktadienį organizuojant rinkiminę agitaciją, išvyką su koncertu į Anykščius? Sako, kad už visus tuos ir penkias nuodėmes kai kas jam parąpins paskyrą lengvąjį automobilį. Pagal dėmą: "Tu man-ai tau"...

Atrodytų, P. Panavę asmeniui Utienoje pastaruoju metu akiriama daugelį dėmesio. Tik kaip neskir- ti, jei jis pats taip trūksta? Slėpės niekada nėra per daug, o ypač tiems, kurie nori išplaukti į paviršius. Bent jau rajone mastu galime padėti. O gal ir toliau pabandžius?

A. Šiukščiūs

ATIDAVĖ KARINIUS BILJETUS

Dar 1988 m. spalio mėn. 19 dieną Simonėlis Valentinas atidavė Utenos kariniam komisariui Kuzmenkaj karinį bilietą, pareiškdamas:

"Aš, Simonėlis V.A., atsisakau karinės prie- saikos ir gražinu karinį bilietą Nr. 1954483 Utenos kariniam komisariui. Tai dariau pararadęs viltį, kad A. Jakalauskas grįš pus tėvus. Tary- binėje Armijoje iki šiol klesti netvarka, ką galiu pat patalindyti. Bilietas ir priešai at- sisakau ir dėl rugėyje 28d. įvykių Gedimine aišk- tėja. Man gėda vadintis tarybinio kariu. Aš nebeneriu akiai vykdyti įsakymus ir vartoti smurtą prieš kitą tautybų žmones. O patirti turiu, nes buvau prieš save nerą siunčiamas "padėti" Gekovlevakams".

Utenos kultūros namuose š.m. balandžio mėn. 13d. įvyko respublikos komisariato vadovaujanti darbuotojų susitikimas su naujųjų tėvais.

Susitikime metu Simonėlis Jurgis komisariato darbuotojams atidavė karinį bilietą su tokia pareiškimu:

"Aš, Simonėlis Jurgis, antano g. 1958m. spalio mėn. 18d. LMSR Utenos raj. Nėlėnu km., dabar gy- venantis Utenos rajono Sudeikių kaime, sužinojau apie Tarybinės armijos nusikalstamą veiksmą balandžio 9d. Gruziijoje, žiaurų susidorojimą su de- monstrantais, kurių kareivėlių panaudojimą prieš moteris ir vaikus, protestuodamas atidavė karinį bilietą HP Nr. 2754873 ir atsisakau kari- nės priešai.

Karinę tarnybą reikia atlikti save Respubli- koje. Tada kareiviai nebus naudojami smurtui prieš kitas tautas.

Jeigu karinę tarnybą bus leista atlikti savo respublikoje, karinį bilietą atsiimiu..."

1989.0.13

J. Simonėlis

ISTOJAME Į RUSIJOS FEDERACIJĄ!

Utenos laboratorinių elektros krosnių ge- nykla 1988m. dalyvavo Sąjunginėje liūdies ūkie- pausikimui parodoje. Ekspozicijoje buvo mažagabaritinė elektros krosnį OHO-8, 7, 4, 5, 1/3, 5-M I, skirta elektros, ašiovinimui ir grūdininimui.

Kai 1989m. pavasarį kronclė grįžo į gamyklą, buvo pridėta etiketė, kurios kairiajame viršutiniam kampelyje buvo užklijuota spalvota liūdies federacijos vėliavėlė, o etiketės viršuje (rusiškomis raidėmis)-RSPFA. Gamintojas nurodyta Utienoje laboratorinių elektros krosnių gamykla.

Utenos gamyklos darbuotojams, ochar naujūku, ka- dų reikė atidėti istoriją, o darbuotojai. Ir dar: ar tik tik gamyklą? O! "Jedinstvo" turin tiko-

lesnių duomenų?

V. Giabutienė

MIKLI TREPTINIAI IR POLIETINIAI

KALBINIAI !

Artėja didžioji mūsų tautos sielvarto diena- birželio 14-oji. Tai mūsų mūsų piliečių trėmimo, tautos naikinimo šimto pradžia.

Liūdėdami dėl Jūsų patirtų nuostabių, gėda- dami dėl negrižusiųjų, neretume Jūsų kančias parodyti TREPTIES IR LACRIŲ PARADOJE.

Labai prašytume paleškoti, ar neišlike iš tu- varge dievų kokių nuotraukų, dokumentų, daiktų. Gal atsiųsėte ir išsaugojote sakintojų reikšmų, tinklinių nus mašelių, kalnie numerų, dubenėlių, šaukštų, peilių, drabužių, pirštinių, kepurų, kokių medinių ar tošinių dėžučių, siuvinėjų ar kitų trepties ar lagerio daiktų.

Paroda bus rengiama UTENOS KRAŠTO TYRŲ MU- ZIEJAUJE (UTENA, UTENIO a. 43, telef. 5-5393). Pr- šome apie turimus daiktus pranešti muziejaus buotojams. Ekspozicijos muziejus gražins arba nu- pirks.

PATARĖJAI

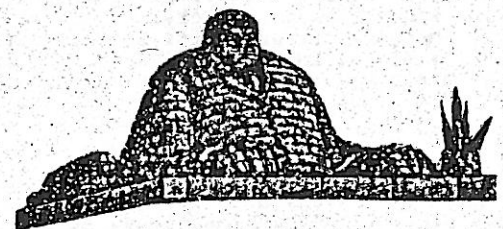
1976 metais stačiausiai Utenos rajone Antalgės kaime mūrinių namų. Kilo mintis name skliaute įmūryti statyme datą ir Gedimino stulpus.

Deja, kai apie tai užsiminiau mūriniui Rudaičiui, šis apsigandė ir atsisakė baigt skliau- tų. Išmūrijau pats. Netrukus atėjo tarybinis ūkie- direktorius Leonardas Subulis ir prašė prie- kaištauti už "buržuazinį" ženklą. Patarė tas plytas su ženklų iškapot.

Po kelto dievų atvažiavo rajono vykdomojo komiteto Statybos skyriaus darbuotojas, kuris irgi apibarė už "buržuazinį" ženklą. Tik kai atkirtau, kad ženklas jau XIV amžiuje buvo ži- nomas, pririmo. Apriekaištavo ir rajone vyriau- siausias architektas A. Kuras. Cirdi, dar ir svas- tiką sugalvos kas skliaute įmūryti!

Prieš mane pridavimą vienas priėmimo komisi- jos narys patyliškai patarė nors laikinai vunde- nas plytas užtepti baltais dažais. Taip ir dariau. Praėjus komijai, dažus nuvaliau, ir Gedimino stulpai švyti jau 13 metų.

Albinas Vaškeliš

CENTRAS:

- MES ŽINOME, KOKIOS JUMS REIKIA KONSTITUCIJOS, KOKIO SUVERENITETO IR KOKIOS EKONOMIKOS!

PARENGĖ B. JUODZEVIČIUS, J. SIMONĖLIS